

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

3.1 วิธีการวิจัย

ดำเนินการวิจัยโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Action Research; PAR) ดำเนินงานภายใต้หัวข้อ ดังนี้

โครงการย่อยที่ 1 การทดสอบการเพิ่มผลผลิตและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินในแปลงปลูกข้าวนา

1. สรุปผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาร่วมกับเกษตรกร
2. ชี้แจงแผนการดำเนินงานโครงการปีงบประมาณ พ.ศ.2559
3. ทดสอบสาธิตเทคโนโลยีกรรมวิธีดังนี้
 - 1) เทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพที่เหมาะสมกับพื้นที่สูง
 - 2) เทคโนโลยีการจัดการธาตุอาหารพืชและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน

โครงการย่อยที่ 2 การทดสอบการเพิ่มผลผลิตและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินในแปลงปลูกข้าวไร่

1. สรุปผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาร่วมกับเกษตรกร
2. ชี้แจงแผนการดำเนินงานโครงการปีงบประมาณ พ.ศ.2559
3. ทดสอบเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินในแปลงปลูกข้าวไร่ ดังนี้
 - 1) เทคโนโลยีการผลิตเพิ่มผลผลิตข้าวไร่
 - 2) เทคโนโลยีการปลูกข้าวไร่ที่มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
4. ศึกษาดูงาน /อบรมระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำ

โครงการย่อยที่ 3 การทดสอบพืชทางเลือกเพื่อสร้างรายได้

1. ทดสอบการปลูกพืชทางเลือก
2. ศึกษาดูงานพืชทางเลือกเพื่อสร้างรายได้

โครงการย่อยที่ 4 การอนุรักษ์ฟื้นฟูพืชอาหารและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชน

1. จัดเวทีนำเสนอข้อมูลผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของโครงการวิจัย ปี 2558 และหารือร่วมกันเกี่ยวกับการดำเนินการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนที่ต้องดำเนินการต่อ และกำหนดแผนปฏิบัติการในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ร่วมกัน
2. ประชุมร่วมกับผู้นำ สมาชิกชุมชน เพื่อกำหนดแผนปฏิบัติการในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชน โดยมีแนวทางดังนี้
 - 1) การเพาะขยายพันธุ์พืชที่มีปริมาณลดน้อยลง หายากใกล้สูญหาย หรือพืชที่ชุมชนใช้ประโยชน์
 - 2) การฟื้นฟูแหล่งอาหารและสมุนไพร (การปลูกเพิ่มในระดับครัวเรือน ชุมชน ป่าชุมชน การจัดทำแปลงรวบรวมเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งอาหาร)

- 3) การถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาพืชท้องถิ่นในชุมชนสู่คนรุ่นใหม่และคนชุมชน และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้และภูมิปัญญาระหว่างชุมชน
- 4) การต่อยอดภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์จากพืชท้องถิ่น
3. ปฏิบัติตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้
4. ติดตามความก้าวหน้าของโครงการ
5. สรุปผลการดำเนินโครงการร่วมกัน

โครงการย่อยที่ 5 การวิจัยและพัฒนาเห็ดท้องถิ่นเพื่อเป็นแหล่งอาหารและรายได้ในชุมชน

1. ตรวจสอบและทบทวนข้อมูลความหลากหลายของเห็ดและภูมิปัญญาในการจัดการและใช้ประโยชน์จากเห็ดท้องถิ่นในชุมชน
2. การทดสอบการเพาะเห็ดเพื่อเป็นแหล่งอาหารและรายได้ของชุมชน
3. ทดสอบวิธีการอนุรักษ์ พันธุ์เห็ดท้องถิ่นและแหล่งอาศัยของเห็ด
 - เห็ดกลุ่มไมคอร์ไรซ่า
 - เห็ดกลุ่ม saprobe

3.2 สถานที่ดำเนินการวิจัย

โครงการพัฒนาพื้นที่แบบโครงการหลวงแม่สอง ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก